

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Jméno a příjmení

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je **60 minut**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je **právě jedna** nabízená **odpověď správná**.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvíte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědi (např. dva křížky u jedné úlohy) bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí záznamového archu.

16

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Zápisy uvedené mimo vyznačená bílá pole záznamového archu nebudou hodnoceny.
- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědi rozlišujte **velká a malá písmena**.
- **Při hodnocení otevřených úloh se za chybu považuje i nesprávná či chybějící dílčí odpověď.**

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 bod

1 Které z následujících souvětí je zapsáno pravopisně správně?

- A) Příčinou vzniku nehod byly námrazy, které změnilly silnice v jedno velké kluziště.
- B) Desítky nehod včera zavinily telefonující řidiči, hmotné škody se vyšplhaly do závratných výšin.
- C) Včerejší nehody způsobily jen lehká zranění, zásah záchrané služby tedy většinou nebyl nutný.
- D) Hromadné nehody sice zkomplikovaly dopravu v hlavním městě, ale objeti na životech si nevyžádaly.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Cítil v *****, že tentokrát konečně vyhraje lákavých ***** milionů korun.

(CZVV)

1 bod

2 Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechaná místa (***) ve výchozím textu tak, aby byl jazykově správně?**

- A) kostích – dvacetjedna
- B) kostích – dvacet jedna
- C) kostech – dvacetjedna
- D) kostech – dvacet jedna

max. 3 body

3 Přiřadte k jednotlivým větám (3.1–3.4) možnost (A–F), která označuje větný člen zvýrazněný ve větě:

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

3.1 K babičce pojedeme **v létě**. _____

3.2 Na pobřeží stál hrad **z písku**. _____

3.3 Polárníci zemřeli **na podchlazení**. _____

3.4 Odmala jsem se zajímala **o historii**. _____

- A) předmět
- B) přívlastek shodný
- C) přívlastek neshodný
- D) příslovečné určení času
- E) příslovečné určení místa
- F) příslovečné určení příčiny

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 4–5

TEXT 1

Tak jako opice na holé a chlupaté
I lidé dělí se na chudé a bohaté
Jde o to jen vybrat si co kdo chce býti
Z života mít legraci či peníze mítí

Váhat může pán který stojí před pistolí
Tážete-li se ho Peníze nebo život
Váhat může dáma dříve než si vyvolí
Pána pro peníze nebo pro celý život

Já však na tom váhání nic nevidím
Já se za život bez peněz nestydím
Krásný zůstane život i když teče do bot
Všechno za peníze koupím jenom ne život

(J. Voskovec – J. Werich, Peníze nebo život)

TEXT 2

Anafora je opakování stejného slova nebo slovního spojení na začátku bezprostředně po sobě jdoucích veršů.

(R. Kolár, Teorie literatury, upraveno)

max. 2 body

4 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá TEXTU 1 (A), nebo ne (N):

	A	N
4.1 V první sloce se vyskytuje přirovnání.	☐	☐
4.2 V každé sloce se rýmuje první verš s druhým.	☐	☐
4.3 Celkem šest veršů končí tříslabičným slovem.	☐	☐
4.4 Celkem šest veršů začíná jednoslabičným slovem.	☐	☐

1 bod

5 Vypište z TEXTU 1 dva verše, v nichž se vyskytuje anafora.

Při řešení úlohy vycházejte z definice uvedené v TEXTU 2.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 6–8

Každou **poslední** srpnovou středu se ve španělském městě Buñol koná La Tomatina. Do města se sjedou lidé z **celého** světa a jako **zběsilí** po sobě hází rajčata.

Tato akce má jasně definovaná pravidla. Zbraněmi musí být jenom rajčata. Každé rajče musí být před hodem rozmáčknuto, aby nikdo nebyl zraněn. Organizátoři akce také doporučují, aby si všichni na sebe vzali staré oblečení (ideální je **spodní** prádlo nebo plavky). Rajčatové skvrny se totiž nikdy nevyperou.

Už krátce po obědě město vypadá, jako by se na něj vylilo milion flašek kečupu. Potoky rajčatové šťávy sahají až do výšky 30 cm. Po skončení bitvy musí přijet požární vozy, aby umyly vodou ulice a někdy i lidi.

I takhle musí vypadat radost ze života po španělsku.

(Guinnessovy světové rekordy 2005, upraveno)

max. 2 body

6 Rozhodněte o každé z následujících dvojic slov, zda je lze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma (A), nebo ne (N):

(První slovo z dvojice vždy pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

6.1 poslední – zbývající

A	N
☐	☐

6.2 celého – úplného

☐	☐
--------------------------	--------------------------

6.3 zběsilí – šílení

☐	☐
--------------------------	--------------------------

6.4 spodní – dolní

☐	☐
--------------------------	--------------------------

1 bod

7 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu má být sloveso *mocet* místo nevhodně užitého slovesa *muset*?

(Uvedené možnosti je nutné posuzovat v kontextu výchozího textu.)

- A) zbraněmi musí být jenom rajčata
- B) takhle musí vypadat radost ze života
- C) rajče musí být před hodem rozmáčknuto
- D) po skončení bitvy musí přijet požární vozy

1 bod

8 Ve které z následujících možností je nahrazeno nespisovné slovo užitě ve výchozím textu slovem spisovným?

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu podtržena.)

- A) místo *už* má být *již*
- B) místo *bitvy* má být *boje*
- C) místo *flašek* má být *láhvi*
- D) místo *jenom* má být *pouze*

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 9–10

Měli byste chuť zajímavě strávit několik víkendů? Tak nám pomozte zútulnit magické prostředí starého zchátralého mlýna, jehož část předloni shořela.

Zbytky mlýna stále působí zvláštním kouzlem. Přestože v budově zmizely některé stropy, duchové se odsud nevytratili. Snad právě proto se zde často točili filmové pohádky. Čarodějnice tu kuly své pikle, děsiví čerti hráli s lidmi u rozviklaného dřevěného stolu mariáš a snažili se získat jejich podpisy na pekelný úpis. Kolem mlýnského kola spěchala pyšná princezna do Miroslavova království.

Pojďme společnými silami vytvořit z tohoto mimořádného místa odpočinkové centrum. Věříme, že se nám brzy podaří dospět k vysněnému cíli.

(CZVV)

max. 4 body

- 9 Najděte ve výchozím textu šest slov, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.**

Doporučení: Netipujte! Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou.

max. 2 body

10

- 10.1 Napište podstatné jméno, které je příbuzné se slovem *vysněný* a zároveň se skloňuje podle vzoru hrad.**

- 10.2 Napište podstatné jméno, které je příbuzné se slovem *dospět* a zároveň se skloňuje podle vzoru kost.**

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 11–16

Řecko, rok 2011. Ve Středozemním moři se potápí sedmnáctiletý student Boyan Slat. Potápění miluje, ale teď je vyděšený tím, ***** vidí kolem sebe. Více plastových sáčků než ryb.

Později se Slat začne zajímat o odpadkové skvrny. Mořské proudy způsobují, že se plastové smetí koncentruje na jednom místě, a tak se vytvoří odpadková skvrna. Menší kousky plastů si živočišné obvykle spletnou s kořistí a polykají je. Falešná potrava se hromadí v jejich trávicím ústrojí a oni poté umírají. Od malých rybek, které jsou potravou těch větších, pak plasty stoupají celým potravním řetězcem až k člověku.

Na povrchu plastových úlomků se navíc zachycují toxické chemikálie **znečišťující** oceány. Jejich koncentrace na kouscích plastu je až milionkrát vyšší než v okolní vodě. **Kvůli** plastovému znečištění oceánů zemřou **ročně** statisíce zvířat, zároveň je ohroženo přežití více než stovky druhů zvířat.

Úklid odpadkových skvrn je velmi složitý. Plovoucí plasty se totiž pohybují spolu s vlnami. Jedinou možností tak zatím bylo vzít lodě s vlečnými sítěmi a do nich odpadky lovit. Toto řešení je však neúnosně drahé a navíc znečišťuje moře lodním palivem. A hlavně: Úklid tímto způsobem by trval asi 79 tisíc let!

Boyan Slat se rozhodl, že z původce odpadkové skvrny – ●●●● – udělá spojení. Sestavil dvě plovoucí bariéry sbíhající se do věčka, v jejichž spoji je sběrná plošina. Pokud se věčko nastaví proti směru mořských proudů, budou do něj odpadky vplouvat a pak se zhromažďovat v okolí plošiny. Celý systém je navíc šetrný k životnímu prostředí, plošina si totiž vystačí s energií z mořských vln a slunce.

(abc 15/2015, upraveno)

max. 2 body

11 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím obsaženým ve výchozím textu (A), nebo ne (N):

	A	N
11.1 V centru odpadkové skvrny je milionkrát více toxických chemikálií než na jejích okrajích.	☐	☐
11.2 Vinou plastového znečištění oceánu vyhynulo již více než sto ohrožených druhů zvířat.	☐	☐
11.3 Pokud bychom odpadky v oceánu lovíli pomocí lodí, úklid by trval téměř osmdesát generací.	☐	☐
11.4 Slatův systém úklidu odpadkových skvrn je ekologičtější než využívání lodí, které mají vlečné sítě.	☐	☐

max. 3 body

12 Napište slovní druh slov zvýrazněných ve výchozím textu.

Odpovězte celými slovy, nepoužívejte číslice.

1 bod

13 Který z následujících spojovacích výrazů patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) co
- B) že
- C) jak
- D) když

1 bod

14 **Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?**

- A) ve Středozezemním moři se potápí sedmnáctiletý student
- B) jedinou možností tak zatím bylo vzít lodě s vlečnými sítěmi
- C) budou do něj odpadky vplouvat a pak se zhromažďovat v okolí plošiny
- D) menší kousky plastů si živočichové obvykle spletou s kořistí a polykají je

1 bod

15 **Která z následujících možností patří na druhé vynechané místo (•••••) ve výchozím textu?**

- A) tedy vlečných sítí
- B) tedy sběrných plošin
- C) tedy mořských proudů
- D) tedy toxických chemikálií

1 bod

16 **Které z následujících tvrzení o posledním souvětí v druhém odstavci výchozího textu je pravdivé?**

Posuzované souvětí: *Od malých rybek, které jsou potravou těch větších, pak plasty stoupají celým potravním řetězcem až k člověku.*

- A) Souvětí se skládá ze tří vět.
- B) V souvětí se vyskytuje několikanásobný podmět.
- C) V souvětí se vyskytuje několikanásobný přívlastek.
- D) Jedna věta v souvětí obsahuje přísudek jmenný se sponou.

max. 2 body

17 **Na každé vynechané místo (*****) v příslovích doplňte příslušné slovo:**

- 17.1 Nový spolužák se začal vytahovat, že je naprosto skvělý matematik. Zdůrazňoval, že my ostatní mu nesaháme ani po kotníky. Pak ale přišel první test a z celé třídy dostal pětku jen on. Platí pro něj: Pýcha předchází *****.
- 17.2 Na začátku školního roku jsem doma řekl, že jsem si jistý, že tentokrát budu mít na vysvědčení samé jedničky. Maminka mi na to řekla: Neříkej hop, dokud *****.

3 body

18 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly:

- A) Velice se zaradovala, protože v ní objevila ztracenou čajovou krabici. Začala se divit, kde se vzal v Terčině skříňce zapomenutý čaj.
- B) Maminka se jich hrozně lekla a vykřikla. Okamžitě přiběhl tatínek, aby zjistil, co se děje. Potom si zavolali Terku.
- C) Terka však stále trvala na svém: „Oni chtějí do Francie!“ Maminka ale řekla rázně: „Do Francie ne, tam by je mohli sníst, musíme je vypustit ještě v Itálii!“
- D) Ptali se jí, proč s sebou veze hlemýždě. „Protože se sami nikam nedoplazí, tak jsem je vzala na výlet.“ Maminka řekla, že to by nešlo, protože hlemýždi by to trápení v plechové krabici nemuseli přežít. Zítra budou ve Francii a co tam s krabicí plnou hlemýždů?
- E) Maminka připravovala večeři. Sáhla do bedny s bramborami, aby odtud nějaké vybrala, a náhodou narazila i na Terčinu skříňku.
- F) Potom ovšem krabici s čajem otevřela a zjistila, že místo čaje s nimi jede pět hlemýždů.

(E. Papoušková, Cestování s Velrybou, upraveno)

18.1 _____

18.2 _____

18.3 _____

18.4 _____

18.5 _____

18.6 _____

max. 2 body

19 Přiřadte k jednotlivým definicím (19.1–19.3) větu (A–E), v níž se příslušné podstatné jméno vyskytuje:

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 19.1 Podstatná jména látková označují tvarem čísla jednotného látku, která se jeví jako celistvý, nerozčleněný celek (např. *železo*). _____
- 19.2 Podstatná jména pomnožná mají pouze tvary množného čísla a označují jimi jak jednu věc, tak i více věcí (např. *jedny* nebo *dvoje housle*). _____
- 19.3 Podstatná jména hromadná mají pouze tvary jednotného čísla a označují jimi rostlinné porosty či lidské a zvířecí kolektivy (např. *žactvo*). _____

(CZVV)

- A) Na podzim chodíme do lesa sbírat houby.
B) Cesta k zámku byla lemována hustým křovím.
C) Tento brouk patří mezi obávané hmyzí škůdce.
D) Do mísy nakonec přisypeme polohrubou mouku.
E) Předevčírem se ulomila umělohmotná klika od vrat.

max. 2 body

20 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána bez pravopisné chyby (A), nebo ne (N):

	A	N
20.1 Bystřina ztékala z vysokých pískovcových skal až do vesnic poblíž pohraničí.	☐	☐
20.2 Prudká letní výheň donutila čtyřnohé obyvatele údolý schovat se do chladnějšího lesa.	☐	☐
20.3 Na rozlehlé lesní mýtině se vystrašená zvěř stala snadným terčem nenasytých pytláků.	☐	☐
20.4 Pod blyštící se hladinou zdánlivě poklidného jezírka se tvořily nevyzpytatelné vodní výry.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 21–26

Ono dubnové pondělí městečko Meung připomínalo posádkové město při poplachu. Děcka **povykovala** v uličkách a občané s halapartnami spěchali k hospodě U Svobodného mlynáře.

Toho dne byl příčinou rámusu mladík, který svým poněkud ošuntělým oblečením připomínal statkářského synka z venkova. Kůň, na kterém mladík seděl, vzbuzoval posměch oranžovou srstí a nepravdělným krokem herky. Mladík se jmenoval d'Artagnan.

Před vraty hospody sestoupil z koně. U pootevřeného okna stál šlechtic a s někým hovořil. D'Artagnan špicoval uši. Hovoří snad o něm? Ano. Jeho kůň má prý krátké nohy a břicho má vypouklé jako zelnou bečku.

„Hej, pane!“ vykřikl d'Artagnan. „Řekněte, čemu se smějete.“

Šlechtic (1) pohlédl na vesnického dacana spatra a procedil mezi zuby: „Nemluví s vámi, pane!“

„Zato já s vámi ano!“

Šlechtic (2) měl ale pro strach uděláno. „Vyhrazuji si právo smát se, kdy a komu chci!“

„A já zase nestrpím, aby se kdokoliv smál, když **se to nelíbí** mně!“

„To vám chválím,“ obrátil se šlechtic k d'Artagnanovi zády a chystal se vejít do hostince, jenže (3) mladíkova prudká povaha nedovolila drzounovi odejít bez trestu.

Zvolal proto na šlechtice: „**Otočte se**, pane posměváčku, (4) nedovolil bych si vás napadnout zezadu.“

V tu chvíli se na d'Artagnana vrhla chasa s lopatami a hráběmi.

„Naložte mu, dokud sám neřekne dost.“ Po těchto slovech zmizel šlechtic v hostinci.

(A. Dumas, *Tři mušketýři*, upraveno)

max. 3 body

21 Určete osobu, číslo a způsob u sloves vyznačených ve výchozím textu tučně.

Odpovězte celými slovy, nepoužívejte zkratky.

max. 2 body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):

(Posuzované úseky jsou ve výchozím textu podtrženy a očíslovány.)

	A	N
22.1 První podtržený úsek poukazuje na šlechticovu povýšenost.	☐	☐
22.2 Druhý podtržený úsek poukazuje na šlechticovu nebojácnost.	☐	☐
22.3 Třetí podtržený úsek poukazuje na d'Artagnanovu vznětlivost.	☐	☐
22.4 Čtvrtý podtržený úsek poukazuje na d'Artagnanovu nečestnost.	☐	☐

1 bod

23 Která z následujících možností vystihuje význam slovního spojení *špicovat uši*?

(Posuzované slovní spojení se nachází ve třetím odstavci výchozího textu.)

- A) roztržitě poslouchat
- B) pozorně poslouchat
- C) bezděčně poslouchat
- D) nenápadně poslouchat

1 bod

24 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?

- A) Šlechtic promlouvá výhradně k d'Artagnanovi.
- B) Příjezd d'Artagnana způsobil v městečku rozruch.
- C) D'Artagnanův otec byl chudý majitel venkovského statku.
- D) Tajný rozhovor dvou šlechticů se týkal d'Artagnanova koně.

1 bod

25 Ve které z následujících dvojic slov není stejný významový vztah jako ve dvojici slov *kůň – herka*?

- A) zub – špičák
- B) hlava – palice
- C) ruka – pazoura
- D) břicho – panděro

max. 2 body

26 Vypište z druhého odstavce výchozího textu všechna podstatná jména rodu mužského neživotného, která jsou v textu užitá v 2. pádu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 27

Petr začal soukrom* podnikat a velmi rychle zbohatl. Přesto se nikdy nezapom*l chovat skrom*.

(CZV)

1 bod

27 Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit ě/ně tak, aby text byl pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou ě/ně uvedena v odpovídajícím pořadí?

- A) ě – ě – ně
- B) ně – ě – ě
- C) ně – ně – ě
- D) ě – ně – ně

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 28–29

TEXT 1

Prodám sochu mistra Yody v životní velikosti. Měří 89 cm (s mečem je výška 135 cm). Její hmotnost je 25 kg. Má úžasné detaily, zejména obličej je dokonale propracovaný. Zvukové efekty světelného meče vás okouzlí. Socha je unikátní, vyrobeno bylo jen několik stovek kusů. Úžasná příležitost pro každého fanouška Star Wars. V případě zájmu mě kontaktujte prostřednictvím e-mailu.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

TEXT 2

Základem **věty** je sloveso v určitém tvaru (např. *Rychle nastupujte! To je ale ostuda.*). **Větný ekvivalent** neobsahuje sloveso v určitém tvaru, ale infinitiv nebo jiné slovní druhy (např. *Rychle nastupovat! Ta ostuda.*).

(CZVV)

1 bod

28 Najděte v TEXTU 1 větný ekvivalent a napište dvě jeho počáteční slova.

Při řešení úlohy vycházejte z definice uvedené v TEXTU 2.

1 bod

29 TEXT 1 je doslovný přepis celého inzerátu otištěného v novinách, chybí v něm však některé údaje. Která z následujících možností uvádí dva nejpodstatnější?

- A) kontakt na prodávajícího a důvod prodeje předmětu
- B) cena prodávajícího předmětu a kontakt na prodávajícího
- C) rok výroby prodávajícího předmětu a důvod prodeje předmětu
- D) cena prodávajícího předmětu a rok výroby prodávajícího předmětu

1 bod

30 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) K bratrovi se psi vždy chovali s respektem.
- B) Na bratrovy psy neustále doráží sousedova kočka.
- C) K svátku koupím svému bratrovy konzervy pro psy.
- D) Na příští výstavě určitě vyhrají první cenu bratrovi psi.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
